

Jaarverslag 2023

Stichting Egelopvang Haarlem en omstreken.

1. INLEIDING

Dit is het jaarverslag over 2023 van de Stichting Egelopvang Haarlem en omstreken en daarmee ook het twaalfde jaarverslag.

De doelstellingen van onze Stichting zijn:

- Egels die door ziekte, verwonding of verwezing, tijdelijk niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren met als doel ze op een verantwoorde wijze zo spoedig mogelijk te laten terugkeren in de natuur. We proberen altijd onnodige stress te voorkomen.
- Waar mogelijk voorlichting geven over de wilde flora en fauna en het actief uitdragen, in het bijzonder aan personen die egels ter opvang aanbrengen, dat de inheemse flora en fauna en de daarbij behorende natuurlijke processen niet verstoord mogen worden.
- Het in stand houden en beschermen van het leefgebied van de egel.

Voor het realiseren van de doelstellingen en daarmee het behoud en bescherming van de egels en hun leefgebied moeten diverse werkzaamheden op verschillende gebieden worden uitgevoerd en verder ontwikkeld.

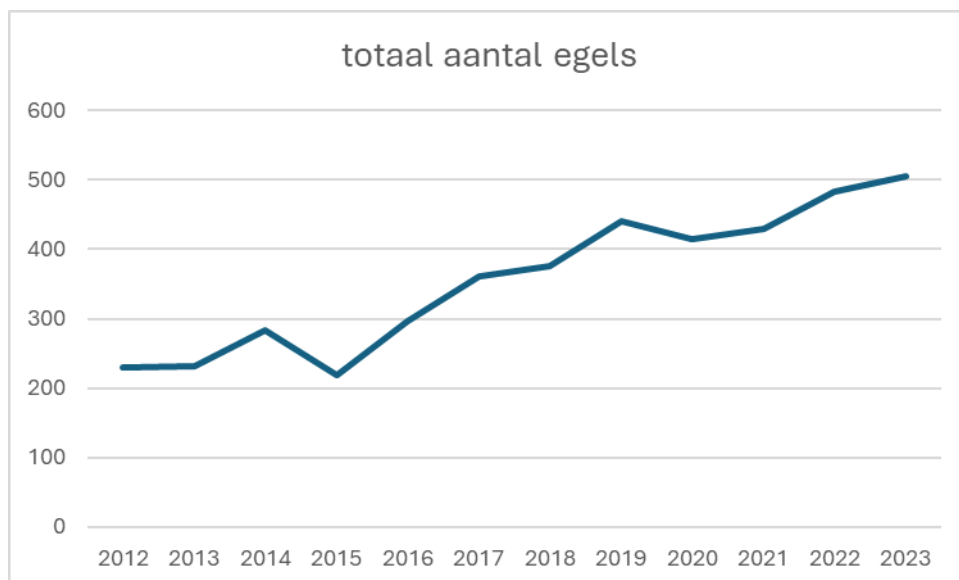
Hierbij is samenwerking bijvoorbeeld door informatie-uitwisseling met andere egelopvangcentra zowel nationaal als internationaal en met de Landelijke Egelwerkgroep een factor van belang.

2. OPGEVANGEN EGELS/HULPVERLENING

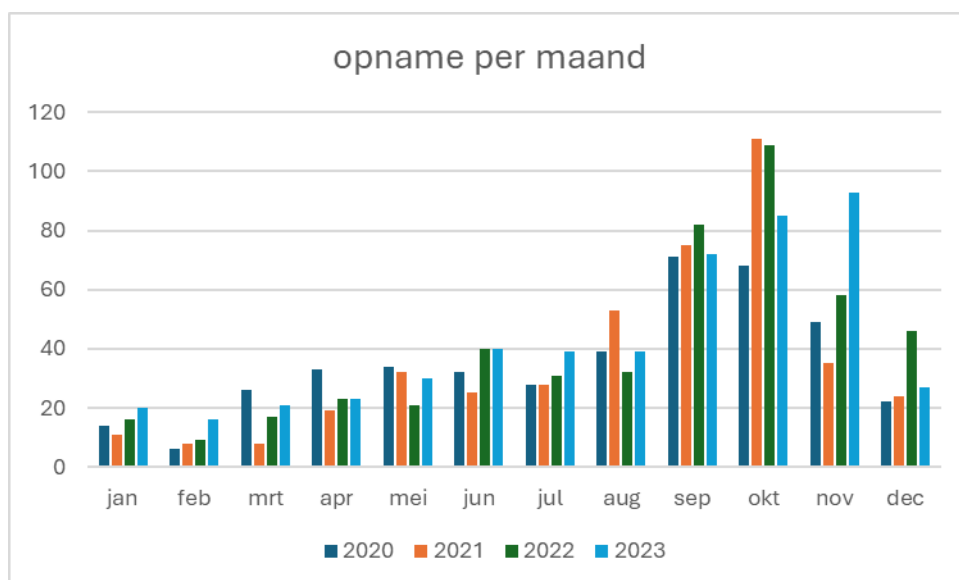
Elk jaar is weer anders, maar 2023 was wel extreem nat.

Dat bracht heel wat egels in de problemen, met name in de herfst.

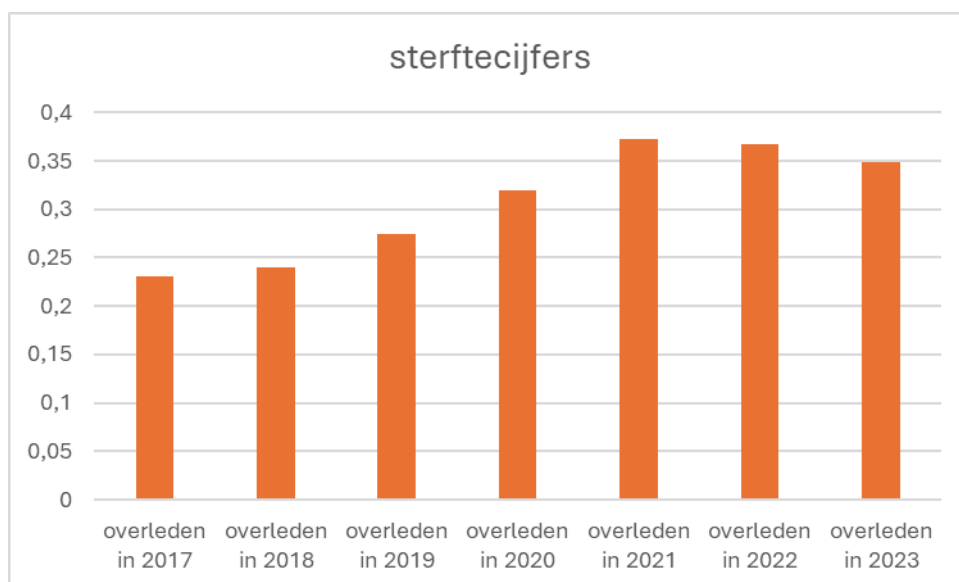
Aan het eind van het jaar stond de teller op 505 egels opgevangen, elk jaar weer komen er meer egels binnen.

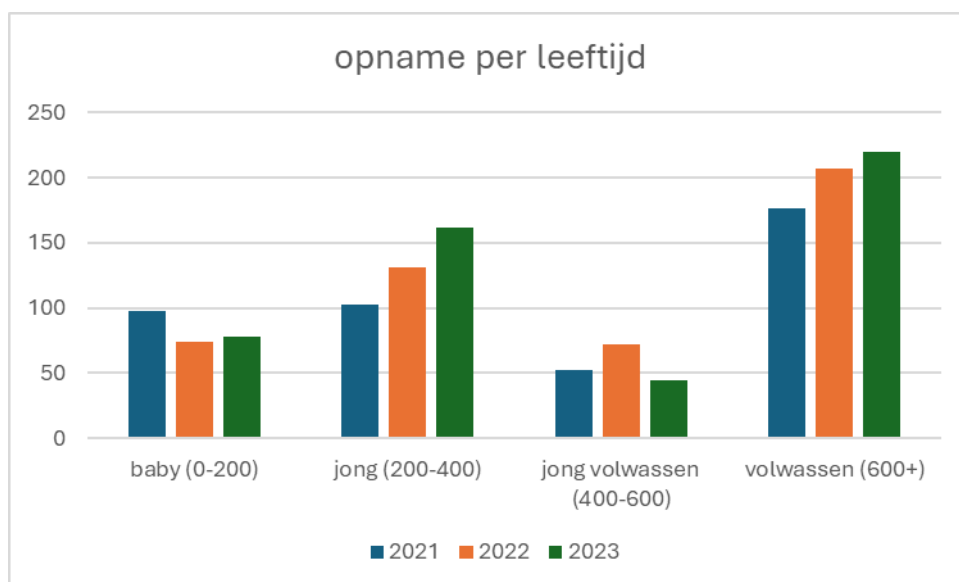
De herfstmaanden zijn altijd het drukst, in 2023 was het vooral november, terwijl normaal dan de drukte afneemt. November was qua weer dan ook erg nat en stormachtig.

De conditie van de egels die binnenkwamen was over het algemeen erg slecht, veel egels waren onderkoeld en ondervoed. De eerste lijnsverzorgers en alle vrijwilligers hebben hard gewerkt om ze de beste kans te geven. Toch zien we helaas een hoog sterftecijfer, al is die beter dan vorig jaar.

We kregen veel jonge egels(200 tot 400 gram) en volwassen egels binnen

Wat verder opviel was dat veel egels schimmel hadden, waarschijnlijk door het natte weer en slechte conditie.

Ook zagen we weer heel bijzondere gevallen, we kregen nota bene in dezelfde week, maar niet van dezelfde locatie 3 albino egels binnen, een volwassen, een kleintje en een ietsje groter, helaas hebben ze het niet gehaald.

Ook kwam er een compleet kale egel binnen, Klaartje, na maanden is ze nog kaal. Misschien een genetisch probleem.

Verder kwam alles wel langs, alles wat een egel kan overkomen, netten, zwembaden, vast in schuttingen, putten, hondebeten, maaiongelukken, verkeersongevallen(auto, maar ook fiets en brommer). De eerste lijn is nergens meer vies van, ze zijn de maden, abcessen en wonden gewend.

In de winter zat de Opvang erg vol, normaal is het dan rustig. Maar de egels zijn ook heel laat gaan winterslapen. Onze opvangtuinen zitten ook vol. Dat belooft wat voor het voorjaar om ze allemaal weer uit te zetten in de natuur. Dat doen op terreinen van particuliere landgoederen, op de golfbaan, grote groene natuurgebieden en als het even kan op de plek waar de egel gevonden is.

Achter de schermen werd ondertussen hard gewerkt aan de verhuizing. Die staat gepland voor medio 2024. We hebben intensief overleg met het Vogelhospitaal. Het heeft veel haken en ogen, toestemmingen van overheden etcetera.

We hebben als Egelopvang ook weer veel media aandacht gehad, Telegraaf, Haarlems Dagblad, De Vriendin, radio interview, noem maar op.

We hebben ook op een paar lokale markten en open dagen gestaan om de Egelopvang te promoten.

Ook hebben we weer middelbare scholieren op stage gehad, altijd leuk om te doen.

Onze educatiemedewerker Laurien van der Vaart heeft weer heel wat lessen gegeven en de kinderen enthousiast gemaakt. Ook heeft ze een informatiefilmpje gemaakt.

En Titi de Bouvrie heeft ervoor gezorgd dat we honderden euro's aan blik en aluminium hebben verdiend.

De vrijwilligersploeg bleef vrij constant. Helaas is Jane van Ams gestopt, ze was er vanaf bijna het begin bij. Dank voor je jarenlange inzet!

Ook hebben onze vrijwilligers door acties geld binnen gehaald, statiegeld, en verjaardag geld.

Sandra Schreuder, die werkzaam was bij NME en altijd onze egelhuisjes timmert, onze versnipperaar in topconditie houdt, heeft haar kadogeld voor haar pensioenafscheid aan ons gedoneerd. Sandra, je bent een held.

Zoals elk jaar hebben we met de eerste lijn weer de Protocollen nageplozen en bijgewerkt.

Via contact met andere Opvangcentra en zelfs een heus internationaal Symposium bij de Universiteit van Utrecht blijven we constant kennis vergaren.

Er wordt een gedetailleerde administratie gevoerd over de binnengebrachte egels. Hiermee moeten wij jaarlijks rapporteren aan de Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord en dit gebruiken bij aanvragen voor financiële ondersteuning bij gemeenten en andere belanghebbenden en voor onze eigen analyses.

Medische ondersteuning

Wij werken samen met Dierenkliniek Aerdenhout, Dierenkliniek Bennebroek o.l.v Birgit Verdouw, dierenarts.

3. UITZETBELEID

Doel van het uitzetbeleid is om de egel de beste kans te geven na de opvang in de natuur te kunnen overleven. Het uitzetten gebeurt in fases:

Een uitwentuin. Het vanuit de uitwenruimte in de Opvang plaatsen in een uitwentuin is een noodzakelijke en onmisbare tussenfase op weg naar de vrije natuur. Een uitwentuin wordt aan de hand van diverse criteria, zoals hoeveelheid groen, grootte; afscherming etc. geselecteerd. De tuinhouders zijn hierin onmisbaar, ze zorgen voor de egel en houden hem/haar in de gaten.

Water, voer, onderdak en periodieke weging, 5 sterren .

Tijdens het verblijf in de uitwentuin kan dan worden nagegaan of de egels niet terugvallen in hun herstel. Ook gaat het vaak om jonge onervaren egels, die als baby-egel (vaak als wees) zijn binnengekomen en dus niets van hun moeder hebben kunnen leren.

De egels die in de herfst/winter in een gesloten tuin zijn geplaatst overwinteren hier tot in de lente totdat ze weer voldoende gewicht hebben opgebouwd en er weer voedsel in de natuur beschikbaar is.

Voor wat betreft de uitwentuinen beschikken wij door onze wervingsactiviteiten over een ruim aanbod.

Uitzetgebieden. Bij het uitzetten in de vrije natuur wordt gebruik gemaakt van natuurgebieden, landgoederen, golfbanen en zgn. open tuinen. De open tuinen bevinden zich in verkeersluwe heel ruime groene woonwijken met veel schuilplekken; het liefst aan de rand van een loofbos. De tuineigenaar voert de eerste dagen de egels bij en zorgt dat er altijd water is.

Bij het uitzetten houden we rekening met de hoeveelheid egels per hectare(1 a 2) ,man /vrouw verhouding, beschikbaarheid open water, schuilplaatsen, autowegen en andere gevaren.

4. ORGANISATIE

Het bestuur

Het bestuur bestaat uit:

Dickie van Riemsdijk (voorzitter), Ron van Echteld (secretaris), Sander Zonneveld (penningmeester).

Wij beschikken in 2023 over een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming (artikel 3-10 lid 2) via Omgevingsdienst Nood-Holland-Noord.

Net als de eerdere ontheffing is deze verstrekt voor een periode van 5 jaar.

We hebben de ANBI status en zijn DierenLot beneficiant.

Vrijwilligers

Alle werkzaamheden door en voor de Egelopvang worden alleen door vrijwilligers uitgevoerd. De Egelopvang beschikt niet over vaste betaalde krachten

De diverse taakgebieden zijn ondergebracht in functies zoals:

* Egelverzorger in de opvang - Die werken in teamverband. De egels worden zeven dagen in de week verzorgd. Elke dag heeft min of meer een vast team.

* Medische 1ste hulpverlener –doet 24-uurs bereikbaarheidsdiensten en verzorgt de 1ste hulp en opvang en stelt diagnose en een behandelplan op. Verricht de intensieve zorg incl. baby-egels en juvenielen.

En natuurlijk de vrijwilligerscoördinator, spin in ons web.

Naast de directe egelverzorging van binnenkomst t/m het uitzetten in de natuur zetten diverse vrijwilligers zich in voor de egels. Zo zijn er vrijwilligers die de Egelinformatiestand bezetten op evenementen, vrijwilligers die de website, facebook, Instagram verzorgen, nieuwsbrieven en persberichten schrijven, folders ontwerpen, administratie bijhouden, educatiemedewerkers die gastlessen op basisscholen en Buitenschoolse Opvang geven, vrijwilligers die desgevraagd lezingen geven over de egel, die de egels van en naar uitwintuinen en uitzetgebieden brengen, vrijwilligers die allerlei hand- en spandiensten voor ons verzorgen.

Een groep uiterst trouwe en buitengewoon onmisbare mensen.

5. HUISVESTING

Wij huren een gebouw op het terrein van het Huisdierencentrum Haarlem van Natuur en Milieu Educatie (NME) van de gemeente Haarlem aan de Van Oosten de Bruijnstraat 64. In het gebouw beschikken we over 5 ruimtes, waaronder 1 als uitwenruimte.

Het totaal aantal dierenverblijven is 64.

De Egelopvang Haarlem bereidt zich voor op een nieuwe huisvesting op het terrein van het Vogelhospitaal aan de Vergierdeweg in Haarlem. Eind 2023 is de aanvraag voor bouw ingediend en daarmee het vergunningen traject in gang gezet. We hopen uiterlijk september 2024 verhuisd te zijn. Mocht dit niet lukken, dan wordt het juni 2025.

6. EDUCATIE / VOORLICHTING

In 2023 zijn 40 gastlessen en workshops verzorgd door gastdocent Laurien van der Vaart. Binnen wordt op een interactieve manier aan de hand van een powerpoint, of voor jongere kinderen aan de hand van speelgoed- en knuffelbeesten, verteld wat een egel eet. Ook wordt verteld wat er allemaal in de egelopvang gebeurt, en wat de grootste bedreigingen zijn voor de egels.

Tot slot mag ieder kind, die dat wil, de opgezette egel van dichtbij bekijken en aaien. Dit levert altijd zeer wisselende reacties op. Sommige kinderen vinden het heel schattig, anderen eng. Ook roept een opgezet dier bij kinderen altijd de vraag op, of het nu een echte egel is, of niet.

De meeste lessen (25) waren in combinatie met een buitenactiviteit. Dan gaat de klas na een korte binnenles, buiten verder op wat een egel eet. De kinderen gaan in de schoolomgeving deze beestjes (wormen, slakken, duizendpoten, miljoenpoten, insecten e.d.) zoeken.

Ook gaan de kinderen net zo hard te rennen als een egel (ongeveer 7 km/uur), en proberen net zo net zo goed te ruiken (wat uiteraard niet meevalt omdat egels zo goed kunnen ruiken).

Met de jongere kinderen werd vaak een overwinteringsnest gemaakt, en ook het verstoppertje van de knuffel-egel was bij de jongere kinderen altijd een groot succes. Op die manier ervaren de kinderen dat er wel egels kunnen zijn, maar dat je ze niet ziet.

Het aantal lessen in het najaar vertoont een duidelijke piek (29 van de lessen waren in oktober en november). De meeste lessen (28) zijn in Haarlem en omgeving gegeven. Via het NMCX zijn 8 lessen of workshops gegeven (één aangevraagde les is uiteindelijk afgezegd door school). In Beverwijk zijn via OD IJmond 2 lessen gegeven, en daarnaast was er één les in Amsterdam en één in Noordwijk.

De egelopvang heeft het beleid, dat de kosten scholen en BSO's die aangeven geen budget hebben, deels door de Egelopvang aangevuld worden. Hier hebben 2 scholen en één BSO beroep op gedaan,

maar uiteindelijk zijn lessen alle drie niet doorgegaan. Het lijkt erop dat gebrek aan geld meer iets zegt over gebrek aan prioriteit.

7. FONDSENWERVING

Voor het financieel resultaat over 2023 wordt verwezen naar het betreffende Financieel Jaarverslag.

Wederom hebben we in 2023 weer een structurele subsidie mogen ontvangen van de gemeente Haarlem en Haarlemmermeer. Van de gemeentes , Bloemendaal Velsen en Heemstede krijgen we een financiële ondersteuning.

Om onze egelopvang draaiende te houden is deze financiering essentieel. Daarnaast vormen de spontane donaties een niet onbelangrijk onderdeel van onze inkomsten.

Op de website is de mogelijkheid opgenomen om via de zgn. Geefknop direct geld te storten. Ook hebben we diverse acties gehouden, zoals een statiegeldactie bij supermarkten, collectebussen bij verschillende winkels en inzamelen van ijzer en aluminium etc. Het is belangrijk voor de toekomst om onze inkomstenvererving zo gevarieerd mogelijk te houden, zodat ook bij wegvallen van bepaalde inkomstenbronnen er voldoende flexibiliteit is om dat met andere methoden op te vangen. Bovendien zullen we voor de verhuizing bij diverse stichtingen om subsidie vragen.

8. COMMUNICATIE

De Egelopvang Haarlem voert communicatie met als doel:

- Informatie te verstrekken (over wat de Egelopvang doet, de actuele stand van zaken over de opvang, educatie op scholen, hoe men de egel kan helpen in zijn leefomgeving, als er hulp nodig is bij zieke en gewonde egels)
- betrokkenheid te vergroten (mensen aangehaakt te houden, kennis te laten maken met de het werk van Egelopvang, vrijwilligers aantrekken en behouden)
- donaties en fondsen te werven (over mogelijkheden ons financieel te steunen, waar donaties voor nodig zijn en gebruikt worden)

Hiervoor heeft de Egelopvang een uitgebreide website met daarnaast sociale media kanalen zoals Facebook en Instagram. In 2023 is de Egelopvang Haarlem met een nieuwe en uitgebreidere opzet voor de nieuwsbrief gestart om deze elk kwartaal naar alle belangstellenden te sturen.

Eind van het jaar 2023 is begonnen met een plan te maken voor een aantal korte filmpjes die de Egelopvang achter de schermen laat zien. Er is vraag naar rondleidingen en dat is vanwege ruimtegebrek en het verstoren van de egels niet mogelijk. Deze korte films kunnen deze vraag opvangen en zullen voor de educatie in 2024 een belangrijke aanvulling op de lessen zijn.

In 2023 is steviger ingezet op het verzorgen van educatie op scholen in samenwerking met een nieuwe educatiemedewerker. Daarvoor is óók op de website meer aandacht gevestigd op de mogelijkheden voor egel educatie op scholen.

Belangrijke doelen 2024:

- **Uitwerking communicatieplan**
- **Ontwikkeling educatieprogramma voor volwassenen en sponsoren**
- **Verhuizing**

